

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"

ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล The Participation Management Loveland Effectiveness of One Tambol One School

มณฑาทิพย์ ศิริสุขุม¹

นันทินา หาสนตรี²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

²หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล และเพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลโดยทำการรวบรวมข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างในการผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลทั่วประเทศ จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการไว้วางใจซึ่งกันและกันในองค์กร ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ด้านการให้อำนาจในการตัดสินใจ และด้านการกระจายอำนาจในการบริหาร มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ประสิทธิผลของสถานศึกษาในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความสามารถแก้ปัญหาภายใน ด้านความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้นักเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ด้านความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกและด้านความสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ การบริหารแบบมีส่วนร่วม, ประสิทธิผลของสถานศึกษา,โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

Abstract

The objective of this study was to study the Participation Management of One Tambol One School. And to study affecting the effectiveness of One Tambol One School by collecting data obtained from questionnaires. The sample group of 400 school administrators participating in the One Tambol One School throughout the country was used as a questionnaire on participatory administration affecting the effectiveness of educational

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12
 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"

institutions in the Tambon Quality School Project for statistics. The data used in the analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation.

The research results were found that 1) Participatory administration of the school administrators Overall, all 4 aspects such as Mutual trust in an organization, Participating in expressing opinions, Empowering Employees and Decentralization of management had the overall mean at the highest level. 2) Effectiveness of One Tambon One School. Overall, all 4 aspects such as Problem-Solving Skills, Developing students into the environment, Developing students to a positive attitude and Developing students to high academic achievement had the overall average, which was the highest level.

Keywords Participation Management, School Effectiveness, One Tambon One School

บทนำ

จากผลสอบการประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล PISA 2018 พบว่า เด็กไทยยังคงได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในการสอบวัดความรู้ทั้ง 3 ด้าน คือ การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2562) ซึ่งสะท้อนเห็นถึงความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของประเทศไทยที่เป็นปัญหาสำคัญและต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน ความแตกต่างของคะแนนของเด็กไทยนั้น สาเหตุสำคัญคือการบริการทางการศึกษาที่ไม่ทั่วถึง ทำให้เกิดโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ซึ่งขับเคลื่อนโครงการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ มีวัตถุประสงค์เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา และพัฒนาโรงเรียนในท้องถิ่นระดับตำบลให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานเดียวกัน นักเรียนสามารถเข้าถึงได้ทุกระดับ ครอบคลุมทั่วประเทศ และเน้นการมีส่วนร่วม มีโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือก 8,224 โรงเรียน แบ่งเป็น ระดับประถมศึกษา 7,079 โรงเรียน และระดับมัธยมศึกษา 1,145 โรงเรียน โครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลได้จัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนและพัฒนาโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินงานสถานศึกษาเพราะเป็นผู้นำ เป็นผู้ใช้ภาวะผู้นำ และเป็นผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดเป้าหมายและนโยบายรวมถึงการตัดสินใจสั่งการ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานให้เป็นไปอย่างราบรื่นจนบรรลุวัตถุประสงค์ ภารกิจของสถานศึกษาจะสำเร็จหรือไม่เพียงใดส่วนสำคัญจึงขึ้นอยู่กับการบริหารงาน และการมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในการสร้างความพึงพอใจ สร้างแรงจูงใจสนับสนุนช่วยเหลือและส่งเสริมการปฏิบัติงานของครูสามารถโน้มน้าวจิตใจและกระตุ้นให้ครูยอมอุทิศตน อุทิศเวลาและเสียสละทุ่มเทให้กับการทำงานเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จ (รุ่ง แก้วแดงอ้างใน จรัส พิงเร็ว, 2558) และการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 กล่าวไว้ว่าผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทและมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งสำหรับองค์กรในฐานะที่เป็นผู้ควบคุมบังคับบัญชา และริเริ่มกิจกรรมต่างๆขององค์กรให้เป็นไปตามเป้าหมาย เป็นผู้นำนโยบายและโครงการต่างๆไปสู่การปฏิบัติและเป็นผู้บ่งชี้ความสำเร็จขององค์กรถ้าผู้บริหารเป็นผู้มีคุณลักษณะและความสามารถที่เหมาะสมก็จะได้รับความร่วมมือร่วมใจจากผู้ร่วมงาน คือได้ทั้งงานและน้ำใจ การบริหารก็ย่อมประสบความสำเร็จหรือกล่าว

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"

อีกนัยหนึ่งก็คือ คุณลักษณะของผู้บริหารมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานให้สำเร็จนั่นเอง ดังนั้นคุณลักษณะของผู้บริหารจึงมีความสัมพันธ์กับคุณค่าของงานและคุณภาพขององค์กรที่จะสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของงานในองค์กรนั้นๆ การบริหารของสถานศึกษาจะดำเนินไปด้วยดี บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับ คุณลักษณะพฤติกรรมและความสามารถของผู้บริหาร ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ คือผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถใช้ปัจจัย 4 ประการ ซึ่งได้แก่ คน เงิน วัสดุ และการจัดการเป็นพื้นฐานแนวทางการบริหารหรือปัจจัยพื้นฐานให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้การบริหารงานของแต่ละโรงเรียนย่อมมีความแตกต่างกัน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา ที่ได้รับการคัดเลือกจากกรมมีส่วนร่วมของชุมชนให้เป็นโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ถือว่าเป็นผู้นำของสถานศึกษาที่มีคุณภาพ ได้รับการยอมรับจากชุมชน มีหน้าที่รับผิดชอบบริหารสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย การบริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้เชี่ยวชาญ ความสามารถสูงเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา การวิเคราะห์สถานการณ์ การพัฒนานักเรียนให้ประสบผลสำเร็จ และบรรลุภารกิจตามบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วม ถือเป็นโอกาสให้ผู้อื่นที่เกี่ยวข้องได้เข้ามาช่วยกันระดมความคิด ร่วมกันตัดสินใจ ทำให้เกิดความรู้สึกการเป็นเจ้าของ เกิดการยอมรับ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ การรับฟังความคิดเห็น ทำให้เกิดความผูกพัน และร่วมกันบริหารสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย โดยใช้สถานศึกษาเป็นที่แสดงผลการบริหารและความสำเร็จในการบริหารและน่านโยบายลงมาปฏิบัติ ประสิทธิภาพองค์กร จะเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญในการบริหาร ว่าแนวทางการบริหารที่ผู้บริหารสถานศึกษาได้บริหารอยู่นั้นสามารถบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ได้หรือไม่

การวิจัยนี้เกิดขึ้นเนื่องจากผู้วิจัยต้องการทราบว่า การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมในโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ซึ่งเป็นนโยบายของรัฐบาลที่เน้นการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลอย่างไร และผลการวิจัยนี้จะสามารถนำไปเป็นแนวทางการบริหารสถานศึกษาอื่นๆได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล
2. ศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตประชากร คือผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลทั่วประเทศจำนวน 8,224 คนได้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน

2. ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรอิสระคือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การกระจายอำนาจในการบริหาร การให้อำนาจในการตัดสินใจ การไว้วางใจซึ่งกันและกันในองค์กร

ตัวแปรตามคือ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ประกอบด้วย ความสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนานักเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ความสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียน

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12
 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"

3. ขอบเขตเวลา

ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยดำเนินการตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง เดือน ตุลาคม พ.ศ.2563 รวมเป็นระยะเวลา 10 เดือน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลทั่วประเทศ จำนวน 400 คน โดยใช้การคำนวณกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Taro Yamane (Taro Yamane, 1973) ใช้ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% และความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม 5% โดยใช้สมการการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย โดยอาศัยการสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability sampling) และใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota sampling) โดยแบ่งเป็น 5 ภูมิภาค ตามความแตกต่างของสัดส่วนจำนวนของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ประกอบด้วย ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลางและตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยแบ่งตามสัดส่วนโรงเรียนตามภูมิภาค ดังนี้

ตารางที่ 1 สัดส่วนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนตามภูมิภาค

ภาค	จำนวนโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล	สัดส่วน (%)	สัดส่วนตามโควตา (คน)
เหนือ	1,789	22	88
ใต้	1,238	15	60
กลางและตะวันออก	2,162	26	104
ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน	1,348	16	64
ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง	1,687	21	84
รวมทั้งหมด	8,224	100	400

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ที่ได้รับมาตรฐานและตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องแล้ว นำมาทำเป็นแบบสอบถาม online จำนวน 400 ชุด โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานผู้บริหารสถานศึกษา มีทั้งหมด 5 ข้อ มีลักษณะคำถามแบบปลายปิดเลือกคำตอบได้เพียงคำตอบเดียว (Check List) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและข้อมูลสถานศึกษา ประกอบด้วยภูมิภาคประเภทโรงเรียนและขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาองค์การ โดยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ด้านการกระจายอำนาจในการบริหาร ด้านการให้อำนาจในการตัดสินใจ และด้านการไว้วางใจซึ่งกันและกันในองค์การ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลองค์การ โดยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับประกอบด้วย ด้านความสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ด้านความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนานักเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและด้านความสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียน

2. ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย และศึกษาข้อมูลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกรอบข้อมูลเบื้องต้น แล้วกำหนดข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา และความเหมาะสมที่จะใช้ในการเก็บข้อมูล และพิจารณาแก้ไขปรับปรุงให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นเพื่อให้เครื่องมือมีความเที่ยงตรง (validity) และความน่าเชื่อถือ (reliability) ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือ

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุง ไปใช้ในการดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจนครบ 400 ตัวอย่าง

4. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 400 ฉบับ เมื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ใช้ได้ 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำมาลงรหัส คำนวณหาค่าทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางประกอบคำบรรยาย ในการวิเคราะห์ข้อมูลให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและข้อคำถามในการวิจัย มีสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรฐานและตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วว่าความสมบูรณ์ถูกต้องมาทำเป็นแบบสอบถาม online จำนวน 400 ชุด 5 ภูมิภาค ให้กับกลุ่มเป้าหมายคือผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

ขั้นแรก ติดต่อประสานงานขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลปฐมภูมิจากโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล และส่งแบบสอบถามช่องทาง online และกำหนดวันส่งข้อมูลกลับมาให้ผู้วิจัย

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12
 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"

ขั้นที่สอง เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้รับกลับมาจากช่องทาง online จัดทำฐานข้อมูล เพื่อเตรียมการวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 400 ฉบับ เมื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ใช้ได้ 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำมาลงรหัส คำนวณค่าทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางประกอบคำบรรยาย ในการวิเคราะห์ข้อมูลให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและข้อคำถามในการวิจัย มีสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency) ในการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา และข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ได้แก่ ด้านการไว้วางใจซึ่งกันและกันในองค์การ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x}=4.81$) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และด้านการให้อำนาจในการตัดสินใจ ($\bar{x}=4.79$) และด้านการกระจายอำนาจในการบริหาร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}=4.70$) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิผลของสถานศึกษาในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x}=4.62$) รองลงมา คือ ด้านความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้นักเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ($\bar{x}=4.47$) ด้านความสามารถพัฒนาให้นักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ($\bar{x}=4.38$) และด้านความสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}=4.37$) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาให้บุคลากรมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องงานอย่างเต็มความสามารถ ส่งเสริมให้บุคลากรมีอิสระในความคิดสร้างสรรค์กับงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ มีการตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของตนทำให้ค่านึงถึงประโยชน์ของโรงเรียนเป็นหลัก และผู้บริหารมีความภาคภูมิใจยินดี และปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อสร้างความสำเร็จของงาน ดังที่ ฉลาด จันทรมบัติ (2553) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรม ตั้งแต่การศึกษาแก้ปัญหา การวางแผนดำเนินการ การตัดสินใจการแก้ไขปัญหาและการประเมินร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนให้กิจกรรมนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการยึดหลักการมีส่วนร่วม คือ หลักการร่วมคิดร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับผิดชอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของกนกวรรณ โรจนอุทัย (2550) ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการ

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"

มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มรัตนโกสินทร์ ผลการวิจัยพบว่า เมื่อพิจารณาผลการวิจัยเป็นรายด้าน พบว่า ระดับของการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนเมื่อเทียบเกณฑ์ที่ตั้งไว้อยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติ คำภูษา (2552) ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษามีนักเรียนที่จบชั้นสูงสุด สามารถเข้าศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น มีการจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ในสถานศึกษามีนักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยคณะกรรมการยอมรับการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานต่างๆของสถานศึกษา และสถานศึกษามีการพัฒนาปรับปรุง วิธีการดำเนินงานในทุกๆด้านอยู่ตลอดเวลา ทำให้มีความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาเมื่อเกิดความขัดแย้ง ดังที่ ประไพ อุดมผล (2554) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง การที่สถานศึกษาสามารถผลิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เป็นผลทางบวกต่อสถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนพัฒนาสถานศึกษากับสภาพแวดล้อมภายนอก และภายในสถานศึกษา และแก้ไขปัญหา ซึ่งทำให้เกิดความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของจุฬารัตน์ สุวรรณศรี (2551) ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการบริหารงานกับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนกพร มั่นส (2559) ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้งาน

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการกระจายอำนาจในการบริหาร มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลทั่วประเทศ ควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้บุคลากรมีอิสระในความคิดสร้างสรรค์กับงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ โดยการแบ่งอำนาจในการตัดสินใจให้แก่บุคลากรในขอบข่ายภาระงานที่รับผิดชอบ และเปิดโอกาสให้บุคลากรร่วมทำการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารในโรงเรียนและการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบให้มีความสัมพันธ์กันกับความสามารถของบุคลากรเพื่อให้การดำเนินงานการบริหารในสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมหรือโครงการ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และจัดการเรียนการสอนเป็นที่ยอมรับและชื่นชมของผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้ นักเรียนที่จบชั้นสูงสุด สามารถเข้าศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น มีความสามารถเป็นที่ประจักษ์ต่อสังคมทั่วไป และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีพัฒนาการระดับสูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยอื่นๆที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาเพื่อให้มีความสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังและสภาพเป็นจริงของประสิทธิผลของสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลทั่วประเทศ

2.3 ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงถึงการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของสถานศึกษาที่เหมาะสม สามารถพัฒนาทักษะการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยศึกษาในรูปของกรณีศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ วจนอุทัย.(2550).การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มรัตนโกสินทร์.ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- กิตติ คำภูษา. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร โรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จรัส พิงเร็ว.(2558).คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์กลุ่ม 6ภาคเหนือตอนบน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา.
- จุฬารัตน สุวรรณศรี. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการบริหารงานกับประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร.ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ฉลาด จันทรมบัติ. (2553). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น. วารสารการบริหารและพัฒนา. 2(1). 175-189.
- ชนกพร มนัส.(2559). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี . ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษาคณะครุศาสตร์ อดุสากรรมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"

ประไพ อุดมผล. (2554). การปฏิบัติงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาภาควิชาการบริหารการศึกษบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2562). การแถลงข่าวผลการประเมิน PISA 2018. สืบค้นเมื่อ มกราคม 27, 2563, จาก <https://pisathailand.ipst.ac.th/news-12/>.
Taro Yamane. (1973).Statistics: An Introductory Analysis. (3rd ed).New York.Harper and Row Publications.